

נלחמים בזיהומים

חשוב
לדעת

לניאדו

מרכז רפואי צאנז

רקע

המרכז הרפואי לניאדו מצטרף למאבק העולמי כנגד חיידקים עמידים לאנטיביוטיקה, על מנת לצמצם את היקף הזיהומים הנרכשים בביה"ח. אנו קוראים לך להרתם למאבק ולשמור על מספר כללי התנהגות פשוטים:

- ▼ יש לשמור על הגיינה אישית וסביבתית בכל עת.
- ▼ יש לרחוץ ידיים במים ובסבון / להשתמש בתכשיר אלכוהולי בתדירות גבוהה.
- ▼ יש לפנות לכל אחד מאנשי הצוות המטפל בך בבקשה לחטא את ידיו טרם תחילת הטיפול.

משפחת חיידקי העל

קיימים 5 סוגים של חיידקים העמידים בפני אנטיביוטיקה ומוגדרים כמשפחת חיידקי על, בכללם: *Acinetobacter*, *MRSA*, *VRE*, ה-*Clostridium Difficile* וה-*KPC* (קלבסיאלה).

הסיכוי להידבק בחיידקים אלו בקרב אוכלוסייה המאושפזת בביה"ח הינו גדול באם לא ננקטו פעולות מניעה הכרחיות. לכן הוחלט בבית חולים לניאדו למקד את חיצו המאבק בכיוון זה.

KPC - Klebsiella (קלבסיאלה)

חיידק הנמצא במעי. מינים שונים שלו עשויים, במקרים מסוימים, לגרום לזיהומים בדרכי השתן, בדם, בחלל הבטן, בפצעים כרוניים ולדלקת ריאות. החיידק נמצא בבתי החולים ובמוסדות אשפוזיים נוספים, כגון בתי אבות ומוסדות סיעודיים בקהילה. בזן העמיד עלולים להדבק חולים, אשר המערכת החיסונית שלהם מוחלשת ו/או חולים קשים ומורכבים.

VRE - Vancomycin Resistant Enterococci

ה-VRE הוא אחד הזנים של חיידק ה-Enterococcus. זהו חיידק השוכן דרך קבע במערכת העיכול מבלי לגרום כלל למחלה, אך אם החיידק עובר לחלקים אחרים בגוף הוא עלול לגרום לזיהומים.

מאמצע שנות ה-80, מספר זנים של חיידק זה פיתחו עמידות גבוהה לאנטיביוטיקה ונקראים: Vancomycin Resistant Enterococci, או בקיצור VRE. בחולים מאושפזים הוא עלול לגרום לזיהומים בעור ובפצעי ניתוח, זיהומים בדרכי השתן, במערכת הדם או באיברי הבטן הפנימיים.

MRSA - Methicillin Resistant Staphylococcus aureus

Staphylococcus aureus הינו חיידק שכיח החי על עור הגוף וברקמות האף, בקרב 30%-20% מהאוכלוסייה. ברבות השנים, התפתחו מספר זנים של החיידק, בעלי עמידות גבוהה לסוגים שונים של אנטיביוטיקה בשם Methicillin Resistant Staphylococcus aureus (בקיזור MRSA). זנים אלה עלולים לגרום לזיהומים בעור או בפצעי ניתוח, לדלקת ריאות, לזיהומים במערכת הדם ולזיהומים בצנתרים תוך-ורידיים בקרב אוכלוסייה המאושפזת בבתי-חולים.

Acinetobacter

Multidrug Resistant Acinetobacter הינו חיידק בעל כושר הישרדות גבוה ויכולת השרדות בסביבה. החיידק יכול לשרוד בתנאים רטובים ויבשים כאחד למשך תקופה ארוכה.

קיימים למעלה מ-20 זנים שונים של *Acinetobacter* השוכנים בסביבה שלנו - באדמה ובמקורות מים. רבים מזנים אלה אינם גורמים למחלה באדם, אך מספר זנים עלולים לגרום לזיהומים בעור או בפצעי ניתוח. חיידק זה גורם מחלה אך ורק בקרב אוכלוסיה המאושפזת תקופה ארוכה, המטופלת באנטיביוטיקה ואשר מערכת ההגנה שלה ירודה. במיוחד בקרב חולים מונשמים או נושאי צנתרים למיניהם.

Clostridium difficile

Clostridium difficile הינו חיידק הנמצא במעי, בקרב כ-3% מהאוכלוסיה הבריאה.

החיידק גורם להופעת שלשול בקרב חולים מאושפזים אך לעיתים גם בבריאים המקבלים טיפול אנטיביוטי בקהילה. ישנם גם תסמינים נוספים כגון: חום גבוה, כאבי בטן, התייבשות ולעיתים דלקת חמורה במעי הגס.

כיצד נדבקים ?

במידה והנך נשא יתכן ונדבקת בחיידק עוד בטרם הגעתך לביה"ח או במהלך שהותך בביה"ח. במרבית המקרים, החיידק עובר מחולה אחד למשנהו באמצעות מגע בחולה, הנושא את החיידק על עורו או במערכת העיכול. סביבתו הקרובה של הנשא עלולה להיות מקור נוסף להדבקות בחיידק וכן ציוד משותף למספר חולים יכול להיות מקור להעברה. צוות רפואי שלא נוהג לפי כללי היגיינת הידיים בין חולה לחולה, עלול להעביר חיידקים ביו החולים.

מהי אוכלוסיית הסיכון ?

אוכלוסייה השווה ממושכות בבתי חולים, בבתי אבות סיעודיים או שעברה טיפולים רפואיים אחרים. חולים הסובלים ממחלה ממושכת, חולים המקבלים טיפול אנטיביוטי ממושך, חולים עם פצעים כרוניים וחולים בעלי צנתר בגופם, הם המועדים ביותר להדבק.

כיצד מאבחנים ?

VRE - האבחון מתבצע באמצעות לקיחת דגימה מאזור הפצע, מנוזלי הגוף או מהצואה.

MRSA ו-Acinetobacter-האבחון מתבצע באמצעות נטילת דגימה מהעור, מהנחיריים, מאזור הפצע או מנוזלי הגוף בהתאם למקרה והצורך.

Clostridium difficile האבחון מתבצע באמצעות נטילת דגימה מהצואה, לרוב בשל הופעת שלשול בקרב חולים, אשר טופלו באנטיביוטיקה לאורך זמן.

כאשר קיימת אבחנה של אחד מהחיידקים הנ"ל (על סמך ממצאי בדיקה מיקרוביולוגית). ייתכנו 2 מצבים:

א. נשאות - החיידק נמצא בגופך, אולם אין כל עדות למחלה או לזיהום. במצב זה, אין כל צורך בטיפול רפואי בחיידק. תתבקש להיות בבידוד מגע על מנת למנוע העברת החיידק לחולים אחרים.

ב. מחלה (זיהום) - החיידק נמצא בגופך ומתבטא בתסמינים פעילים, כגון: חום, כאבים וכו'. במצב זה, ייתכן שתזדקק לטיפול אנטיביוטי נגד הזיהום, בהתאם להחלטת הרופא המטפל.

אם הנך נשא

- ▼ תתאשפז בחדר בודד או בחדר עם חולים אחרים בתנאי בידוד, במטרה למנוע את התפשטות החיידק בקרב חולים אחרים במחלקה. בידוד אינו מהווה עדות להחמרת מצבו של החולה.
- ▼ כל אחד ואחת מאנשי הצוות המטפל והמבקרים חייב ללבוש חלוק וכפפות חד-פעמיים בעת המגע איתך או בסביבתך.
- ▼ על הצוות המטפל לבצע היגיינת ידיים ולאחר מכן להתמגן (עם חלוק וכפפות) לפני הטיפול בך.
- ▼ בעת היציאה מהחדר, על המבקרים בחדר להוריד את החלוק והכפפות ולהשליך אותם לפח האשפה המצוי בחדר של החולה השוהה בבידוד ולחטא את הידיים עם אלכוהול.
- ▼ המיטה שלך תסומן בסימון מיוחד, אשר נועד ליידע ולהזהיר את כולם על המצאות חיידק עמיד לאנטיביוטיקה בסביבה, במטרה למנוע התפשטותו.

האם אני יכול להדביק ולסכן מבקרים ?

לא, החיידקים אינם מהווים סכנה לאוכלוסיה הבריאה. אוכלוסיה בעלת מערכת חיסונית ירודה, נמצאת בקבוצת סיכון להדבק בחיידקים אלו (נשים בהריון, ילדים ותינוקות). נגיעה באזור המזוהם ולאחריה נגיעה באזורים אחרים בגוף או בחפצים בסביבתך עלולה לגרום להתפשטות החיידק. על כן, עליך לחטא ידיים באלכוהול לאחר כל נגיעה באזור המזוהם. יש לציין, כי חיידק ה-VRE, ה-Clostridium difficile והקלבסיאלה הינם חיידקים המצויים במעיים ולכן, קיימת חשיבות רבה לרחיצה במים ובסבון לאחר הימצאותך בשירותים.

לאחר השחרור מבית החולים

עם השחרור מבית הח"ח, כל שנדרש הינו הקפדה על היגיינת ידיים בבית. אין צורך לנקוט באמצעי בידוד מיוחדים. במידה והנך מתגורר עם אדם הנזקק לטיפול סיעודי או סובל מדיכוי במערכת החיסון, מחלת עור או פצעים פתוחים, עליך להיוועץ עם הצוות המטפל בטרם שחרורך הביתה.

אשפוזים עתידיים

החיידיקים הנ"ל הינם בעלי עמידות גבוהה ויכולת הישרדות לאורך זמן, ולכן קיים חשש שגם באשפוז הבא תהיה נשא ותדביק את חבריך למחלקה. לכן, עליך לידע את הצוות המטפל במחלקה בדבר נשאותך את החיידק מיד עם הגעתך למחלקה.

מחלקת זיהומים:

טלפון: 09-8609162

פקס: 153-9-8609232

דוא"ל: scohen@laniado.org.il

**צוות היחידה למניעת זיהומים עומד לרשותך
בברכת החלמה מהירה!**

© זכויות שמורות לבית חולים לניאדו

scohen@laniado.org.il

| 09-860-91-62

www.laniado.org.il | 09-860-46-66 | רח' דברי חיים 16, נתניה